

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การต่ออายุประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ในพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ
ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีหนังสือ ที่ อก ๐๕๐๒/๔๐๕๔
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. กองทัพเรือโดยฐานทัพเรือสัตหีบเป็นผู้ถือประทานบัตรที่ ๓๓๑๘๙/๑๖๐๗๐
สำหรับทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ในท้องที่ตำบลบางเสร่ (เขาวิ้งปลา)
อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งการอนุญาตประทานบัตรดังกล่าวเป็นการดำเนินการในขณะที่
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ยังมีผลใช้บังคับโดยประทานบัตรมีอายุ ๑๐ ปี และจะสิ้นอายุ
ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ทั้งนี้ เดิมกองทัพเรือได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย
ให้ประกอบกิจการระเบิดหินและย่อยหินในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๘ ให้เปลี่ยนแปลงการระเบิดหินและย่อยหิน
ไปเป็นเทคโนโลยีการทำเหมือง ใบอนุญาตให้ระเบิดหินและย่อยหินที่กองทัพเรือได้รับจึงถือเป็น
ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่โดยอนุโลม

๒. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้รับรายงานจากสำนักงานอุตสาหกรรม
จังหวัดชลบุรีว่า กองทัพเรือโดยฐานทัพเรือสัตหีบมีความประสงค์จะขอต่ออายุประทานบัตรดังกล่าว
แต่จากการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ตามคำขอปรากฏว่า ตำบลบางเสร่ (เขาวิ้งปลา) อำเภอสัตหีบ จังหวัด
ชลบุรี ซึ่งเป็นท้องที่ที่ตั้งประทานบัตรนั้น อยู่ในเขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช
๒๔๖๕ และอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณเขตปลอดภัยในราชการ
ทหารแห่งกองทัพเรือ ในท้องที่อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
และอำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ กรณีจึงเป็นพื้นที่เขตปลอดภัยและ
ความมั่นคงแห่งชาติ ตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งห้ามมิให้กำหนด
เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และจะอนุญาตให้ทำเหมืองไม่ได้
ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ ประกอบกับมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีหนังสือแจ้งให้กองทัพเรือทราบถึงเหตุขัดข้อง
ในประเด็นข้อกฎหมายที่ไม่อาจพิจารณาต่ออายุประทานบัตรให้ได้

๓. กองทัพเรือโดยสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ มีหนังสือที่
๑๔๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ขอให้
พิจารณาทบทวนการขอต่ออายุประทานบัตรให้แก่กองทัพเรืออีกครั้งโดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า แม้พื้นที่
ที่ขอประทานบัตรจะอยู่ในเขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และอยู่

ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณเขตปลอดภัยในราชการทหารแห่ง กองทัพเรือ ในท้องที่อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และอำเภอ บางละมุง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๓๖ แต่โดยที่การพิจารณาว่าพื้นที่ใดเป็นเขตปลอดภัย ในราชการทหารหรือไม่ นั้น จะพิจารณาจากแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ อันเป็นกฎหมายแม่บทประกอบด้วย ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า “เขตปลอดภัย” หมายความว่า บริเวณโดยรอบที่ทหาร “เท่าที่จำเป็น” เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในราชการทหาร เมื่อพื้นที่บริเวณเขาวังปลาอันเป็นพื้นที่ที่กองทัพเรือใช้สำหรับทำเหมืองรวมทั้งประกอบกิจการ ต่อเนื่องโดยจัดตั้งเป็นโรงโม่หินและอาคารสำนักงาน มิได้ใช้เพื่อปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับความมั่นคง ทางทหารโดยตรง กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่ากฎหมายว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหารมีผลใช้บังคับ ครอบคลุมพื้นที่ดังกล่าว ส่วนที่ดินในเขตทรงสงวนเป็นที่ดินที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ได้มีพระบรมราชโองการให้สงวนหวงห้ามไว้เพื่อใช้เป็นเขตฐานทัพเรือ โดยราษฎรผู้ใดจะเข้าจับจอง ครอบครองทำประโยชน์ต้องได้รับอนุญาตจากกองทัพเรือก่อน พระบรมราชโองการนี้จึงใช้บังคับ กับราษฎรซึ่งขอมิสิทธิในที่ดินทำกินต่อกองทัพเรือเท่านั้น ดังนั้น เมื่อพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหารฯ ไม่ใช้บังคับ กับกองทัพเรือซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจเหนือพื้นที่ที่ขอประทานบัตร กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่ จึงสามารถพิจารณาต่ออายุประทานบัตรให้แก่กองทัพเรือเพื่อทำเหมืองหินในพื้นที่ ดังกล่าวต่อไปได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

๔. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาเหตุผลตามที่กองทัพเรือ ชี้แจงเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า เจตนารมณ์ในการกำหนดให้เขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และเขตปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร เป็นพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งห้ามมิให้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และจะอนุญาตให้ทำเหมืองไม่ได้นั้น ปรากฏตามบันทึก การประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ครั้งที่ ๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เนื่องจากผู้แทนกระทรวงกลาโหมยืนยันความประสงค์ที่ไม่ต้องการให้มีการ อนุญาตให้ทำเหมืองในเขตพื้นที่ทหารซึ่งควรสงวนไว้เพื่อภารกิจในการป้องกันประเทศทั้งที่ผู้แทน กระทรวงอุตสาหกรรมได้ชี้แจงแล้วว่าอาจเกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในอนาคตเพราะขณะนั้น กองทัพเรือเป็นผู้ถือประทานบัตรเพื่อทำเหมืองหินในเขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การออก ประทานบัตรโดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคง แห่งชาติ อีกทั้งไม่มีบทเฉพาะกาลเพื่อคุ้มครองสิทธิตามประทานบัตรของกองทัพเรือที่มีอยู่เดิม การพิจารณาต่ออายุประทานบัตรให้แก่กองทัพเรือในกรณีนี้จึงไม่อาจกระทำได้

เนื่องจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และกองทัพเรือ มีความเห็น แตกต่างกันในประเด็นเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอต่ออายุประทานบัตรในพื้นที่เขตปลอดภัยและ ความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงขอหารือปัญหา ดังนี้

๑. กรณีที่กองทัพเรือโดยสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ ฐานทัพเรือสัตหีบ ชี้แจงว่า พระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ ไม่ใช่บังคับกับกองทัพเรือ สามารถรับฟังได้หรือไม่

๒. หากพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้รับยกเว้นไม่ใช่บังคับกับกองทัพเรือและสามารถพิจารณาต่ออายุประทานบัตรที่ ๓๓๑๘๙/๑๖๐๗๐ ให้แก่กองทัพเรือได้ จะเป็นการขัดต่อหลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาข้อหาหรือของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยมีผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) และผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. พื้นที่เขตปลอดภัยในราชการทหารโดยรอบฐานทัพเรือสัตหีบ ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณเขตปลอดภัยในราชการทหารแห่งกองทัพเรือ ในท้องที่อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และอำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ ปัจจุบันถูกกำหนดเป็น “พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ” ตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยพื้นที่ดังกล่าวมีผู้ถือประทานบัตรที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และประทานบัตรยังมีอายุเหลืออยู่อีกจำนวน ๓ ราย ได้แก่ ๑) บริษัท ถาวรภูริวิศวโยธา จำกัด ๒) บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลอปเม้นต์ จำกัด (มหาชน) และ ๓) กองทัพเรือ

สำหรับประทานบัตรของกองทัพเรื่อนั้นจะสิ้นอายุในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แต่โดยที่กองทัพเรือเห็นว่าพื้นที่ตามประทานบัตรเดิม ยังมีปริมาณแร่สำรองที่สามารถทำเหมืองหินได้อีกประมาณ ๘ ล้านเมตริกตัน ซึ่งหากดำเนินการทำเหมืองต่อไปจะทำให้รัฐมีรายได้จากเงินค่าภาคหลวง เงินบำรุงพิเศษ รวมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษอื่นที่กองทัพเรือมีหน้าที่ต้องชำระ จึงประสงค์ที่จะต่ออายุประทานบัตรเพื่อดำเนินการทำเหมืองต่อไป ทั้งนี้ นับแต่เริ่มดำเนินการทำเหมือง กองทัพเรือได้จ่ายผลประโยชน์ให้แก่รัฐแล้ว ดังนี้

- ๑) เงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ จำนวน ๑,๓๐๔,๗๘๑.๓๐ บาท
- ๒) เงินค่าภาคหลวงแร่ จำนวน ๔๑,๗๗๑,๖๔๙.๖๐ บาท
- ๓) เงินบำรุงพิเศษ จำนวน ๙๙๙,๘๑๙ บาท

๒. ที่ดินอันเป็นที่ตั้งของประทานบัตรซึ่งกองทัพเรือประสงค์จะต่ออายุอยู่ในเขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ ซึ่งปัจจุบันสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่มีราษฎรเข้าไปครอบครองและทำประโยชน์จนกลายเป็นชุมชนหรือที่อยู่อาศัย มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังคงใช้เพื่อปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคงของทหารเรือ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นที่จะต้องพิจารณาเพียงประเด็นเดียว คือ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่สามารถพิจารณาต่ออายุประทานบัตรให้กองทัพเรือทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

ในพื้นที่เขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และเขตปลอดภัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตปลอดภัยในราชการทหาร พระพุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้หรือไม่ และมีความเห็นว่าการพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อวางกรอบการบริหารจัดการแร่อันเป็นทรัพยากรที่มีค่าทางเศรษฐกิจของประเทศให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และรัฐจะอนุญาตให้ทำเหมืองได้เฉพาะในพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งการพิจารณากำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่นั้น นอกจากจะต้องพิจารณาศักยภาพในการพัฒนาแหล่งแร่ตลอดจนความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวเพื่อการทำเหมืองสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงด้วย โดยมาตรา ๑๗ วรรคสี่^๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดพื้นที่ที่ควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้มิให้ใช้ประโยชน์เพื่อการทำเหมือง ซึ่งรวมถึงพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ เนื่องจากเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบของทหาร

^๑มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการแร่ การอนุญาตให้ทำเหมืองให้พิจารณาอนุญาตได้เฉพาะในพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และในกรณีที่แหล่งแร่ใดมีศักยภาพในการพัฒนา แต่เทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่เหมาะสม ให้สงวนแหล่งแร่นั้นไว้จนกว่าจะมีเทคโนโลยีและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสม ในกรณีการทำเหมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนสูง ในการอนุญาตต้องกำหนดให้มีการจัดทำแนวพื้นที่กั้นเขตการทำเหมือง และจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี

ฯลฯ

ฯลฯ

พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องไม่ใช่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคงของประเทศ ประกอบกับบทนิยามในมาตรา ๔^๓ ได้กำหนดความหมายของคำว่า “พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ” โดยถือเอาพื้นที่ตามแนวเขตที่กฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นสำคัญ ดังนั้น พื้นที่ใดที่อยู่ภายในแนวเขตที่กฎหมายเฉพาะตามบทนิยามดังกล่าวกำหนดไว้ พื้นที่นั้นย่อมเป็นพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งจะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและอนุญาตให้ทำเหมืองตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ ประกอบกับมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ได้ ทั้งนี้ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมายเฉพาะนั้น

เมื่อข้อหาข้อนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า พื้นที่ที่กองทัพอากาศจะยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมฯ อยู่ในเขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ และอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณเขตปลอดภัยในราชการทหารแห่งกองทัพเรือ ในท้องที่อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และอำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๓๖ กรณีจึงเป็นพื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติตามกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและอนุญาตให้ทำเหมืองไม่ได้โดยเด็ดขาด ส่วนกรณีที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระบุให้พื้นที่ตามประทานบัตรที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ก็เป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองให้ผู้ถือประทานบัตรอยู่เดิมสามารถทำเหมืองตามที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้จนกว่าประทานบัตรจะสิ้นอายุโดยไม่ขัดต่อหลักการควบคุมและจำแนกเขตพื้นที่การทำเหมืองที่กำหนดขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นผลให้ระยะเวลาที่กองทัพอากาศจะทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมฯ ในพื้นที่ห้ามอนุญาตให้ทำเหมืองตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไปได้ จึงต้องเป็นไปตามเงื่อนไขในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง^๕ ดังนั้น ในกรณีที่ประทานบัตรดังกล่าวจะครบอายุและกองทัพอากาศได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมฯ แม้จะเป็น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลท”

“ลท”

“พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า เขตปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยเขตปลอดภัยในราชการทหาร เขตหวงห้ามเพื่อประโยชน์ในราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการ พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ หรือพื้นที่บริเวณชายแดนที่จำเป็นต้องสงวนไว้เพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

“ลท”

“ลท”

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

มาตรา ๑๘๙ บรรดาอาญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นอาญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นการจัดทำแนวกั้นเขตการทำเหมืองและการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนตามมาตรา ๓๒ การฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง การวางหลักประกัน และการจัดทำประกันภัยตามมาตรา ๖๘ (๘) และ (๙) ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร

“ลท”

“ลท”

การดำเนินการในพื้นที่เดิมที่เคยมีการทำเหมืองมาก่อน แต่เมื่อพื้นที่นั้นถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่
เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติเพราะอยู่ในเขตทรงสงวนและเขตปลอดภัยในราชการทหาร
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงไม่อาจพิจารณาต่ออายุประทานบัตรให้แก่กองทัพบเรือได้
เพราะขัดต่อหลักการตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่^๖ ประกอบกับ ๑๙ วรรคหนึ่ง^๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น
^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น